

Årsplan

Maurtua Barnehage SA
2025/26

Alle barn og unge opplever trygghet,
tilhørighet og mestring!

- Formål
- Kjerneverdier
- Kvalitetsområder

Kristiansands-barnehagen

Fastsatt av samarbeidsutvalget 16. juni 2025

Innhold

Presentasjon av barnehagen.....	3
Kontaktinformasjon	4
Barnehagens hovednummer er: 380 56 490	4
(med tastevalg når du de ulike avdelinger og daglig leder).....	4
Ny i barnehagen	4
Overganger.....	5
Hva er barnehagens årsplan?.....	6
Felles verdier, retning og fokus – «sterkere sammen for barn og unge».....	7
Barnehagens hovedsatsingsområde.....	7
Samtalesirkel	7
Samarbeid	8
Foreldresamarbeid	8
Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest	9
Lek og læring i barnehagen	9
Demokrati og barns medvirkning og deltakelse	9
Omsorg og danning.....	10
Kommunikasjon og språk.....	10
Mangfold, likestilling og gjensidig respekt.....	10
Bærekraftig utvikling.....	11
Livsmestring og helse	11
Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø	12
Vurdering	12
Progresjon	12
Plan for arbeidet	13

Vår barnehage

Årsplanen skal gi et innblikk i hvordan barnehagen vil jobbe neste barnehageår og hva vi tenker er viktig å ha fokus på i vårt arbeid, for at barna skal trives og utvikle seg. Vår visjon er « I Mautua ønsker vi å bidra til lekne, rause barn med god selvfølelse».

Presentasjon av barnehagen

Mautua barnehage er en foreldreedid, dvs en ideell barnehage der hver krone går til barnehagens drift. Vi har 4 avdelinger: Rognebær med 15 barn og Bjørnebær med 15 barn i alderen 0-3 år. Tyttebær og Blåbær, med 24 barn hver i alderen 3-6 år. Barnehagens ansatte består av barnehagelærere, fagarbeidere og assistenter. Barnas alder på de ulike avdelinger kan variere fra år til år, avhengig av barnekull og søkermasse.

Vi har et stabilt personale, med lang erfaring og mye kunnskap. Det er et viktig grunnlag for godt samarbeid og i utviklingen av barnehagen. Barnehagen har kjøkkenmedarbeider, 7,5 timer hver dag. Det er en stor gevinst for barn og ansatte. Ansatte slipper å gå fra avdeling for matlaging og oppvask, og det serveres to sunne og næringsrike måltider hver dag. I tillegg serveres det frukt og grønnsaker som mellommåltider.

Mautua barnehage er sentralt plassert på Odderhei, og har siden 1993 vært en betydningsfull del av nærområdet. Barnehagen startet med to avdelinger, med 18 barn hver i alder 3-6 år. I 2004 ble barnehagen bygget på, med ytterligere to avdelinger. Barnehagen har et flott turområde som vi kaller Bjørnebærhiet. Det ligger i skogen, mellom barnehagen og Sukkevann, ca. 1 km fra barnehagen. Her er det gapahuk, ovn og grill, lekehytte, tauløype og balansestokker. Det er til og med en liten froskedam i området.

Mautua barnehage er medlem i PBL (Private barnehagers Landsforbund) og PBL-lokallag. Vi har siden 2014 vært en IA-bedrift og har bedriftshelsetjeneste (BHT) via PBL. BHT kjenner godt til barnehagedrift, og er en viktig støttespiller, spesielt i arbeidet med HMS og arbeidsmiljøutvikling. Siden 2015 har det vært et forsterket fokus på arbeidsmiljø og sykefravær.

Jeg oppfordrer dere til å bruke barnehagens hjemmeside. Her finner dere kontakt- og praktisk info, oversikt over ansatte, samarbeidsutvalg (SU) og barnehagens styre. Last i tillegg ned og bruk appen vår Kidplan. Her finner du den daglige informasjonen fra ditt barns avdeling, arrangement, påminnelse, påmelding, dagsreferat mm.

Vi ønsker å gi barn og foreldre en best mulig hverdag i barnehagen vår. Det er viktig med et godt samarbeid oss imellom. Har du/dere spørsmål som angår avdelingen, ta direkte kontakt med pedagogiske ledere. Er det spørsmål om generell drift, foreldrebetaling eller andre praktiske forespørsler, ta kontakt med undertegnede. Vi håper dere benytter vår kunnskap og erfaring og blir like glad i Mautua barnehage som vi er.

Med vennlig hilsen

Terje Taxerås, daglig leder

Kontaktinformasjon

Barnehagens hovednummer er: 380 56 490

(med tastevalg når du de ulike avdelinger og daglig leder).

Ønsker du å ringe direkte?

Daglig leder: 952 29 340

Avd. Rognebær (1-3 år): 922 06 926

Avd. Bjørnebær (1-3 år): 922 08 347

Avd. Blåbær (3-6 år): 920 83 214

Avd. Tyttebær (3-6 år): 920 72 648

Hjemmeside: www.maurtuabarnehage.no

E-post: post@maurtuabarnehage.no

Ny i barnehagen

Å begynne i barnehagen er en stor overgang for det enkelte barn og oppstarten skal tilpasses til beste for barnets behov. Foreldrene er aktive med i oppstarten som begynner i det barnet får plass. Barnehagen bygger på [felles rutiner utarbeidet for alle barnehager](#) og legger til rette for en oppstart som fremmer trygghet og gode relasjoner, og som legger grunnlag for trivsel og utvikling. Slik vil vi motta barnet ditt i barnehagen vår: Før barn begynner i barnehagen, blir foresatte invitert på foreldremøte og besøk i barnehagen sammen med barnet. De får sett avdelingen barnet skal gå på, og hilst på personalet. Denne dagen får de også med seg informasjon om avdelingen, og rutiner for tilvenning.

Før sommerferie har vi flere besøksdager etter avtalt tid, der barn og foresatte er velkommen. Her blir vi litt mer kjent med hverandre før oppstart i august.

Under tilvenningsperioden i august er vi opptatt av at barna skal få en best mulig overgang til barnehagen. Barn skal oppleve at barnehagen er et trygt og godt sted å være. Det samme gjelder for foresatte. Barn er forskjellige, og personalet vil ha en tett dialog med foresatte i denne perioden.

Rognebær og Bjørnebær (1-3 år)

Vi anbefaler en tilvenningsperiode på en til to uker. Målet er at barnet får positive opplevelser, blir kjent med barn og ansatte på avdelingen, slik at barnehagen kan bli en god og trygg plass å være!

Dag 1: 1-2 timer, barnet er sammen med foresatt. Barnet leker litt og treffer barn og ansatte på avdelingen.

Dag 2: 2-3 timer, barnet får kontakt med andre barn og ansatte, om mulig kan foresatt holde seg litt i bakgrunnen.

Dag 3: 2-3 timer. La barnet leke med de andre barna og ansatte, foresatt holder seg i bakgrunnen og kan gjerne være i et annet rom en stund hvis barnet aksepterer det.

Dag 4: 3-4 timer, barnet kan leke med de andre barna og ansatte. Foresatt holder seg i bakgrunnen og kan gjerne være i et annet rom en stund hvis barnet aksepterer det. Om barnet er klar kan barnet sove i barnehagen denne dagen. Foresatt er med i prosessen når barnet legges. Når barnet har sovnet kan foresatt gå en tur. Vi ringer når barnet våkner!

Dag 5: 3-4 timer, barnet leveres og foresatt går. Vi har tett dialog denne dagen og foresatt kontaktes ved behov. Barnet hentes etter soving.

Uke 2: Vi anbefaler at barnet ikke har lengre dager enn 5 timer den andre uken i barnehagen. I starten får barnet to ansatte, som de stort sett forholder seg til. Den ansatte følger opp barnet i tiden fremover. Nøkkelord for denne tiden er gode opplevelser, omsorg, trygghet og små vennskap! Det er viktig at foresatte og

personalet gir hverandre informasjon, om hvordan det går hjemme og i barnehagen. Barn er forskjellige, så hvor lang tid tilvenningen tar er forskjellig. Det er viktig å finne løsninger som er bra for hvert enkelt barn.

Tyttebær og Blåbær (3-6 år):

Vi ønsker at det settes av minimum en uke til tilvenning.

Dag 1: 2 timer, barnet er sammen med foresatt. Tiden brukes til å møte voksne og barn på avdelingen, utforske og bli kjent, leke og treffe nye venner.

Dag 2: 3-4 timer, foresatte holder seg litt i bakgrunnen hvis det er mulig. La barnet få kontakt med andre barn og ansatte.

Dag 3: 3-4 timer. Denne dagen tenker vi at foresatt kan gå hjem, være i nærheten, deler av dagen. Det er viktig at barnet synes det er greit og det er viktig at foresatte er tilgjengelige om det skulle være behov for det. Målet er at barnet skal oppleve at det er trygt og positivt å være i barnehagen.

Dag 4 og 5: Avtales i samråd med personalet.

Uke 2: Etter disse 5 dagene er det viktig med tett dialog mellom barnehagen og foreldre. Her i barnehagen fokuserer vi på å gi barna positive opplevelser, trygghet og vennskap. Enkelte barn kan ha behov for flere uker før de er helt trygge. Dette medfører en lengre tilvenning, med tett samarbeid mellom foresatte og ansatte.

Overganger

Overganger innad i barnehagen

Slik vil vi legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe:

Avdelingene Bjørnebær og Rognebær har et tett samarbeid, og det samme har avdelingene Blåbær og Tyttebær. Når barna skal videre fra liten til stor avdeling, planlegges dette grundig, for å fordele barna på beste mulig måte. Barnehagen passer alltid på at de kommer sammen med noen av vennene sine. Vi forsøker å dele opp slik at antall gutter og jenter er jevnt fordelt på avdelingene. Når barna er fordelt, blir de invitert på besøk til ny avdeling før de skal begynne. En ansatt fra småbarnsavdelingene vil alltid være med. Barna får se hvor de skal ha plassen sin i garderoben. De får gjort seg kjent med de ulike lekerommene på avdelingen. De får delta i frilek, samlingsstund, og de spiser noen måltider sammen.

Foresatte får et skriv fra pedagogiske ledere på ny avdeling, der de ønskes velkommen. Her gies det informasjon om avdelingen, og hvordan "bli kjent" besøkene gjennomføres. Alle foresatte får tilbud om en overgangssamtale før sommeren. På slutten av barnehageåret har ped. ledere et møte, der nyttig informasjon om det enkelte barn deles. Dette er med på å gjøre overgangen trygg og god. Det kan oppleves som en stor overgang for barn å bytte avdeling, vi anbefaler derfor kortere dager den første tiden. Vi bruker hele august til tilvenning, og starter ikke med normal ukeplan før september. Det vil bli bety at turer først starter i september. Dette slik at barn og ansatte skal få tid til å bli godt kjent med rutiner og hverandre.

Overgang barnehage – SFO og skole

Barn skal ha et sammenhengende læringsløp fra barnehage til SFO og skole. Et samarbeid mellom barnehagen og SFO/ skolen er derfor viktig. Kristiansand kommune har utarbeidet [rutiner for dette samarbeidet](#). Både foreldre og barn deltar i arbeidet for å skape en trygg og god overgang. Barnehagen sender i samråd med foreldre et overføringsskjema til SFO og skole der også barnet har fått bidra med informasjon. Slik forbereder barnehagen overgangen til SFO og skole for det enkelte barn:

I Mautua jobber vi kontinuerlig med å gjøre overgangen best mulig for det enkelte barn. Vi har en ukentlig klubb, for skolestartere på tvers av avdelingene. Dette er en skoleforberedende klubb med fokus på mestring og gruppetilhørighet, samtidig som de tilegner seg grunnleggende faglige ferdigheter. Klubben skal være lystbetont og spennende, og gi barna en liten smakebit på det som nærmer seg. En samling starter med at vi sitter i en ring, der barn og ansatte synger en fast sang. Deretter er det gjennomgang av dagens tema. Den voksne bruker konkreter i formidlingen, og barna jobber videre i en arbeidsbok, som heter «Trampoline». Boken er utarbeidet i henhold til Rammeplan for barnehager, med oppgaver og ulike temaer. Barna møter elefanten «Trampoline» i ulike situasjoner. Det legges vekt på lek og læring, undring og refleksjon, språkstimulering og begrepsforståelse. Boken er delt inn i 11 ulike deler; meg selv, mønster, former, måling, tall, plassering, sortering, stavelser, rim, symboler og bokstaver.

Dette jobber vi med i skolestarterklubben:

- lek og sosial kompetanse
- selvstendighet og konsentrasjon
- rekke opp hånda og ta ordet samt lytte til andre
- språk og begrepsforståelse
- skrive eget navn og bli kjent med bokstaver
- rim og rytmer
- tall og telling, geometriske former / figurer

Vi jobber med at barna skal motta og følge beskjeder. Vi har stort fokus på sosial kompetanse. Hvordan vi skal omgås andre på en best mulig måte, og det jobbes mye med «å vente på tur». Barna skal øke ferdigheter som; konsentrasjon, språk og selvstendighet.

Skolestarterne har et samarbeid med Asbjørn Arntsen og Kilden. Det hele avsluttes med deltagelse og sang på seniorkildens juleforestilling «Fra julebakst til englesang», i desember.

På våren drar vi på skolebesøk, der barna får møte noen voksne som jobber på SFO og skolen. Vi får en omvisning ute og inne, lek og deltagelse på en skoletime.

Barnehagen har en årlig fotballturnering sammen med Espira- og Maritippen barnehage.

Alle barnehager og skoler i Kristiansand har en felles overgangssekk. Denne sekken ønsker vi skal bidra til å gjøre overgangen, fra barnehagen til skole, lettere og tryggere. Sekken er et viktig ledd i arbeidet med overganger, som beskrevet i plandokumentet «En rød tråd». Når de begynner i skolen vil de møte den samme sekken.

Dette er innholdet i sekken:

- Matregle: Ormen den lange
- Leke: Hoppetau
- Regle : «Finbeck og Fia» mfl.
- Boka: «Odd er et egg»
- Eventyr «Skinnavotten»

Hva er barnehagens årsplan?

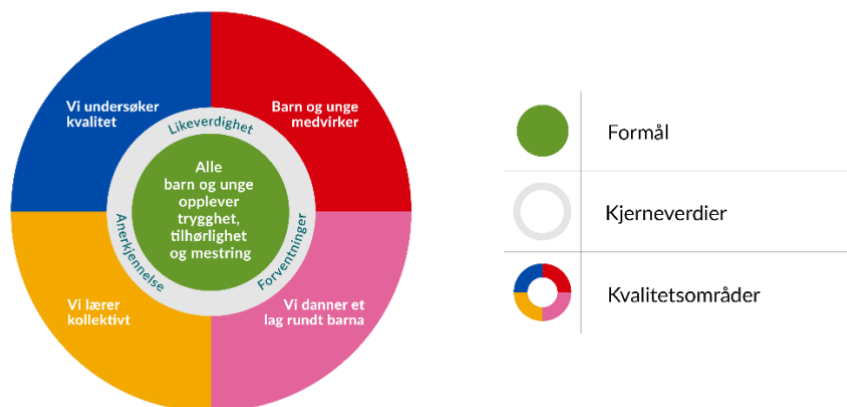
Loven sier at alle barnehager skal utarbeide en årsplan. Planen skal vise hvordan barnehagen jobber i tråd med Rammeplanen og lov om barnehager. Alt arbeid i barnehagen skal gjenspeile [barnehagelovens formål, § 1](#).

Årsplanen har en dobbel funksjon, den skal både være et arbeidsredskap for barnehagepersonalet internt og den skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser for praksis i forhold til samarbeidspartnere og foreldre. Den skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Her må også progresjon tydeliggjøres. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.

Felles verdier, retning og fokus – «sterkere sammen for barn og unge»

Vår barnehage er en del av oppvekstsektoren i Kristiansand der vi er felles om et rammeverk som legger føringer for alt arbeid i barnehager, skoler og andre tjenester for barn og familie. Vårt felles rammeverk gir tydelig retning gjennom formålet om at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og mestring. Barnehagen skal ha prosesser rundt alle de fire kvalitetsområdene.

Hele rammeverket finner du [HER!](#)

Barnehagens hovedsatsingsområde

Barnehagen har på bakgrunn av kartlegging av pedagogisk praksis, prioritert følgende hovedsatsingsområde for neste barnehageår:

Vi i Maurtua barnehage har, også dette barnehageåret, valgt sosial kompetanse som vårt hovedsatsingsområde for barnehageåret 2025/2026. Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre.

Det omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger, som utvikles gjennom sosialt samspill. Sosial kompetanse handler mye om å kunne kommunisere og samhandle med andre i ulike situasjoner. Kompetansen er viktig for at enkeltbarn skal trives, og for å bli verdsatt som venn og likeverdig deltaker i spillet med andre barn og voksne. Forskning viser at barns evne til å etablere vennskap i stor grad henger sammen med deres sosiale kompetanse. Det handler mye om at vi voksne må jobbe med å styrke selvfølelse, empati, prososial atferd, selvhverdelse og selvkontroll. Dette jobber vi med i formelle og uformelle situasjoner. Vi inviterer barn til refleksjon; sette ord på tanker, meninger og følelser. Vi bruker bl.a. metodeverktøyene samtalesirkel og hjerteprogrammet.

Samtalesirkel

Prinsippet her er at barna lærer «å se andre», og at de på sikt får et felles verktøy for å kunne komme til enighet i valg og når vanskeligheter oppstår. Barna vil lære å sette ord på tanker og følelser, og være bedre rustet til å løse konflikter. Barn og ansatte på samme avdeling deltar. Barna deles i mindre grupper, der den ansatte sitter sammen med barna i en sirkel. Sirkelen markerer at barna hører sammen i et fellesskap. En ansatt leder og fungerer som ordstyrer og tilrettelegger. Det kan gjerne brukes en gjenstand som, på omgang, synliggjør hvem som har ordet. Barna må vente på sin tur.

Avhengig av barnas alder kan det foregå slik:

Runde 1; i starten kan det være nok å kunne si eget navn. Når barna blir kjent med måten det gjøres på, og blir eldre, kan den voksne spør hvert barn etter tur: «Hvordan har du det?» . Runde 2; hva har du lyst til å gjøre i

barnehagen? eller man snakker om aktuelle temaer som rører seg i gruppa, f.eks. Hvordan føler du deg når du taper i et spill? eller det tas opp ulike temaer som: vennskap, glede, misunnelse eller sinne. Øvrige barn, som ikke har «snakkegjensstanden» har lov til å komme med innspill og evt. trøst, om noen er lei seg, underveis. Den ansatte stiller spørsmål og gjentar og bekrefter det barnet forteller, og oppsummerer.

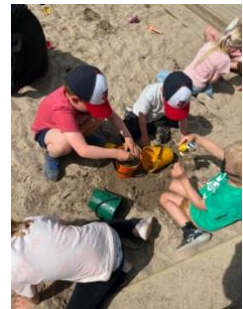
Hjerteprogrammet

Hjerteprogrammet er et praktisk og konkret pedagogisk verktøy vi bruker når vi jobber med, og øver på sosial kompetanse. I Hjerteprogrammet blir barna kjent med Mats og Mille. Vi følger dem i ulike hverdagssituasjoner, som barna lett kan kjenne seg igjen i. I samlingene legger vi vekt på at alle barna blir sett og hørt. Vi snakker sammen om de forskjellige temaene og vår hverdag.

«Tenk om alle barn kunne oppleve hvor verdifulle de er! En av barnehagens viktigste oppgaver er å hjelpe barn å utvikle holdninger, tilegne seg ferdigheter og få kunnskap om seg selv og andre. Sosial kompetanse handler om hvordan vi vokser og utvikler oss, hvordan vi har det inni oss og hvordan vi er mot hverandre. Hver enkelt av oss har en plass i fellesskapet som ingen andre kan ta. Det å respektere hverandres ulikheter er en del av barnehagens verdigrunnlag. Sosial kompetanse læres hele tiden. I barnehagens travle hverdag er det nettopp i det daglige samspillet at barnets selvfølelse, sosiale kompetanse og empati utvikles». (Fra Hjerteprogrammet utviklet av Randi Sundby, Anne Nielsen og Marit Rasmussen - Læringsverkstedet)

Kreativitet

Sosial kompetanse - bygge fellesskap gjennom å skape og oppleve kunstopplevelser sammen. Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid (Rammeplanen). Barna sin allsidige utvikling skjer i samspill med andre. Gjennom dette temaet ønsker vi at barna skal få bygge fellesskap gjennom å skape og oppleve kunstopplevelser sammen. Vi vil at barna, sammen skal få utfolde seg og utforske kunstuttrykk. Barn lærer å samhandle med andre gjennom opplevelser, utprøvinger og erfaringer. I dette temaet vil barna være både utøvere og mottakere av kunstuttrykk.

Samarbeid

Barnehagen har mange aktuelle samarbeidspartnere, - som barnevern, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), mobilt team, helsestasjon, skoler, Universitetet i Agder etc. Her kan barnehagen hente hjelp og støtte, eller få innspill til sitt arbeid når det er behov for det.

Helsetjenester som omhandler barn, er nå samlokalisert i [Familiens hus](#), der man treffer helsesykepleier, familieterapeut, jordmor, fysioterapeuter, barnevernsarbeidere og skolehelsetjenesten. Også barnehagen henvender seg her når det er behov for det. Alle barnehager har fått tildelt en kontakthelsesykepleier som de møter minst to ganger pr. år.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal samarbeide med foreldrene både individuelt og som gruppe. Foreldrenes medvirkning er nedfelt i barnehageloven. Foreldre skal ha mulighet til innflytelse gjennom samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Oppdragelse er ifølge barnekonvensjonen og barneloven foreldrenes ansvar. Barnehagen skal være et supplement til hjemmet. Det er opprettet et eget [foreldreutvalg for barnehager i Kristiansand](#) i tillegg til [FUB nasjonalt](#). Dette er et fellesorgan for alle foreldre med barn i barnehagen i Kristiansand kommune.

Samarbeid om hvert enkelt barn skjer i de daglige møtene og i planlagte samtaler. Alle barnehager skal ha et samarbeidsutvalg som er rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for barnehagen og foreldrene. Samarbeidsutvalget fastsetter barnehagens årsplan.

På appen Kidplan vil foresatte finne informasjon, dagsrapport (tavla), påmeldinger, ukeplaner og bilder fra sitt barns avdeling. På hjemmesiden er det informasjon om styret, SU, vedtekter m.m.

Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest

Alle som jobber i barnehagen, er pålagt [taushetsplikt](#) og må skrive under på et taushetsløfte i forhold til informasjon som gjelder barn, foreldre og personalet. Alle som jobber i barnehagen, må legge fram politiattest. Barnehagen har en lovpålagt [opplysningsplikt til barnevernet](#) som gjelder forhold de blir kjent med, der barns helse og utvikling står i fare. Foreldre vil bli umiddelbart informert og involvert i saker som gjelder deres barn, med mindre det dreier seg om vold og overgrep, da har barnehagen plikt til å melde til politiet.

Lek og læring i barnehagen

Barnehagen skal være et sted hvor barns behov for omsorg og lek blir ivaretatt og barndommens egenverdi anerkjennes. Vi skal bidra til at alle barn får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek. Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og lære å mestre. Dette skal blant annet komme til uttrykk i arbeid med **rammeplanens fagområder**.

Fagområdene er:

- kommunikasjon, språk og tekst
- kropp, bevegelse, mat og helse
- kunst, kultur og kreativitet
- natur, miljø og teknologi
- etikk, religion og filosofi
- nærmiljø og samfunn
- antall, rom og form

Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. Barns lek og medvirkning preger barnehagehverdagen. Når det gjelder lek og læring vil vi dette året jobbe med:

- Det settes av god tid til leken.
- Barna deles opp i mindre lekegrupper.
- Barnehagen har et bra og variert lekemateriell.
- Materiell er tilgjengelig i et oversiktlig og ryddig miljø.
- Tilgjengelige ansatte, som er aktive deltakere, rollemodeller og brobyggere i leken.
- Ansatte som inspirerer og videreutvikler leken.
- Barna lærer lekekoder.
- Barna har en venn å leke med.
- Barna får opplevelser som gir næring til leken.
- Barnelitteratur brukes som inspirasjon til lek.
- Det legges til rette for at alle barn kommer inn i leken.

Demokrati og barns medvirkning og deltakelse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer danning og læring. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap hvor barna får anledning til å ytre seg, blir hørt og delta.

Barns medvirkning handler først og fremst om en holdning hos de voksne i relasjonen med barn. Barn skal bli møtt som et selvstendig menneske. Uavhengig av alder og forutsetninger skal barn få erfare at deres stemmer blir lyttet til. Vi skal sørge for at barnas erfaringer og synspunkter får innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Vi har dette året valgt å jobbe med demokrati og medvirkning på denne måten:

- Ansatte jobber for en enighet om reglene i barnehagen.
- Barna skal få en forståelse for samfunnet, og den verden de er en del av.

- På småbarnsavdelingen tar de ansatte barnas kroppsspråk, følelsesmessige uttrykk og mimikk på alvor. Dette er deres måte å kommunisere, og uttrykke sine tanker og følelser på.
- Vi legger vekt på at barna skal snakke sammen, erfare at det finnes forskjellige meninger og synspunkter, og at de imøtekommer hverandres behov. Barna blir oppfordret til å finne løsninger selv, der ansatte kan være veiledere.
- Ansatte er tilstedeværende og lydhøre.
- Vi jobber med prosjekter og tema ut ifra barnas interesser.
- Barna oppmuntres til å prøve selv, f.eks. av- og påkledning.

Omsorg og danning

Barnehagen skal legge til rette for omsorgsfulle relasjoner preget av tillit, nærvær, varhet og trygghet. Barn skal få omsorg av voksne og andre barn, og samtidig øve seg på selv å gi omsorg. De voksne skal veilede barn og hjelpe dem i spenningen mellom sosialisering i gruppen og ivaretagelse av de individuelle behov. Når det gjelder omsorg og danning vil vi dette året jobbe med:

- Ansatte bruker verktøyet «samtalesirkel» og «hjerterprogrammet».
- Skolestarterne gjennomfører programmet «Kroppen min eier jeg».
- De yngre barna på stor avdeling blir kjent med tema "Kroppen min og grenser".
- Ansatte skal møte alle barn med åpenhet, varme og interesse, og vise omsorg for hvert enkelt barn.
- Ansatte skal være lydhøre og imøtekommende mot barna, og ivareta deres behov for omsorg.
- Ansatte skal støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre.
- Ansatte skal støtte barns identitetsutvikling og selvforståelse.
- Ansatte skal tilrettelegge for meningsfulle opplevelser.
- Ansatte skal støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet.
- Ansatte skal synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet.
- Ansatte skal synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforsking og læring.
- Ansatte skal anerkjenne barnets egne omsorgshandlinger.

Kommunikasjon og språk

Vår barnehage skal være et sted som fremmer barns kommunikasjon og språkutvikling i omgivelser der voksne er bevisst sin rolle som språklige forbilder. Barnehagen arbeider systematisk med å utvikle barnehagens språkmiljø i forhold til språkstandard for barnehagene i Kristiansand. Språkarbeidet inngår blant annet i barnehagens arbeid med fagområdene. Dette året vil vi jobbe med:

- Ansatte bruker bilder, konkrete, leker og spill sammen med barna.
- Ansatte bruker bøker, eventyr, sanger, rim og regler i hverdagen.
- Ansatte deler barna i mindre grupper. Det gir mulighet for gode samtaler og fortellinger.
- Ansatte oppfordrer foreldre og barn til å bruke sitt morsmål.
- Ansatte bidrar til at barna får gode felles opplevelser gjennom tradisjoner og markeringer, samlinger, musikk og drama.
- Ansatte bruker språket aktivt i alle situasjoner i hverdagen.
- Ansatte bruker verktøyet «Bravo», for de yngste. Et pedagogisk språkverktøy der målet er at barn skal øke eget ordforråd, språkforståelse og språklig bevissthet.

Mangfold, likestilling og gjensidig respekt

Vår barnehage skal være et sted som fremmer vennskap og fellesskap. Barna skal oppleve å være en betydningsfull person i fellesskapet. Barn og voksne har en absolutt verdi. Barnehagen skal være preget av åpenhet og raushet der mangfold brukes som en ressurs. Barnehagen skal blant annet gjennom fagområdene jobbe med mangfold, likestilling og gjensidig respekt. Dette året vil vi jobbe med:

- Barna skal møte trygge ansatte, som er gode rollemodeller.

- Barna skal bli sett og være en del av et fellesskap. Barnehagen skal fremme demokrati og være inkluderende.
- Barna skal få felles opplevelser som bidrar til et godt samhold, og gruppetilhørighet.
- Ansatte har fokus på sosial kompetanse, og jobber for at alle barn skal ha en venn.
- Ansatte skal bidra til at barn får oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.
- Ansatte skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn.
- Ansatte skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet. Vi skal støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger.

Bærekraftig utvikling

Vår barnehage skal være et sted som fremmer omsorg for verden vi lever i både her og nå og i fremtiden. Barna skal oppleve verdien av å ta vare på seg selv, andre og naturen. Barnehagen skal legge grunnlaget for barns evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Gjennom fagområdene skal barnehagen jobbe med bærekraftig utvikling og dette året vil vi jobbe med:

- Ukentlige turer. Der barna får erfaring med å ferdes i skogen. Ansatte ønsker å skape gode holdninger og verdier
- Barna er med på å sortere papir, restavfall, plast, glass/metall og matavfall
- Barnehagen er Grønt- flagg sertifisert. Barna skal delta og medvirke i planlegging, gjennomføring og evaluering av ulike prosjekter, bla;
 - Bær og planter i pallekarmer
 - Sjøpelsortering
 - Lære om, og ta vare på småkryp, dyr og naturen generelt.
 - Lære om forbruk, gjenbruk og bærekraft (utnytte maten).
 - Lære noe om hvor maten kommer fra.
 - Fokus på energibesparende tiltak i barnehagen.
 - Ha et oversiktlig og ryddig kildesorteringssystem

Livsmestring og helse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer livsglede, humor, undring og medopplevelser, vi skal legge til rette for at barna blir robuste og trygge, og kjenner tilhørighet til barnehagens sosiale fellesskap.

Barna skal oppleve å mestre sine hverdager og liv, i trygge omgivelser med rom for utforskning og sunne helsevaner. Barnehagen skal jobbe med livsmestring og helse blant annet i møte med rammeplanens fagområder og vil dette året spesielt jobbe med:

- Vi jobber med barns psykiske helse ved å støtte barna i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.
- Skolestarterne har et instruksjonskurs fra Stine Sofies stiftelse. Her bruker vi boken "Jeg er meg, min meg". Barna lærer å sette grenser for seg selv, at det er "min" kropp, og hva som er gode og vonde berøringer- og gode og vonde hemmeligheter.
- Barna tegner med NRKs "Øysteins blyant". Gjennom tegning lærer barna om følelsene; sint, glad, redd, grue og trist. Dette er et opplegg som er utviklet i samarbeid med Stine Sofie stiftelse.

- Ansatte jobber med barns fysiske helse, ved å være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Barnehagen har faste turer hver uke, bl.a drar vi til barnehagens eget turområde i skogen.
- Ansatte gir barna mulighet for ro, hvile og avslapning i løpet av barnehagedagen. De store barna som ikke sover, har hvilestund.
- Ansatte har fokus på matglede, med varierte og næringsrike måltider. Det serveres gjerne varm lunsj til første måltid (lapskaus, fiskefilèt, fiskekaker, poteter og grønnsaker, grøt). Frukt og grønnsaker serveres mellom måltidene. Barnehagen følger kostholdsrådene og anbefalinger fra Helsedirektoratet.
- Skolestarterne deltar på vanntilvenningskurs, som går over 8 uker i løpet av barnehageåret.

Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø

Et godt leke og læringsmiljø omfatter alle deler av det psykososiale miljøet, som vennskap, inkludering og forebygging av krenkelser, trakassering, vold og mobbing. Barnehagen skal ha nulltoleranse for alle typer krenkelser. De ansatte har aktivitetsplikt, jfr § 41,42 og 43 i barnehageloven, til å følge med, melde fra, undersøke og sette inn tiltak. Kristiansand kommune har utarbeidet en felles [veileder for arbeidet med trygt og godt barnehagemiljø](#).

Slik vil vår barnehage jobbe med å forebygge, avdekke, stoppe, håndtere og følge opp mobbing i tråd med barnekonvensjonen og verdiene i Rammeplanen:

- For alle nye foreldre gjennomfører vi en «bli-kjent» samtale i løpet av de første 14 dagene barnet går i barnehagen.
- På høstens foreldremøte gjøres foreldrene kjent med bla.:
 - Barnehageloven § 41, 42 og 43: Der står det bla. at barn ikke skal oppleve å bli utsatt for krenkelser i barnehagen. Det er ansattes plikt å legge til rette for et godt og trygt barnehagemiljø for alle barn. Et miljø som fremmer barns trivsel, helse, lek og læring.
 - Hvordan melde fra? Ansatte bruker egne meldeskjema og sammen med foresatte finner man veien videre i den enkelte sak.
- Samarbeidsutvalget (SU) går gjennom «Veileder for trygt og godt barnehagemiljø» på et av sine møter.
- Foreldreundersøkelse i januar. Undersøkelsen drøftes i styret, SU og i personalgruppa. Det lages felles målsettinger, som har fokus i etterkant.
- Ansatte vurderer jevnlig egen praksis knyttet til aktivitetsplikten og hvordan de selv følger opp dette.
- Barnehagen bruker bl.a. verktøyene «Samtalesirkel» og «Hjerteprogrammet», som forebygging og hjelp til barna når konflikter oppstår.
- Avdelingene gjennomfører «Barnebarometer» flere ganger gjennom året. Her kartlegges ansattes samvær til det enkelte barn. Verktøyet skal være med på å sikre at hvert enkelt barn blir sett, hørt og får den beste hverdag og utvikling i barnehagen.
- I forkant av foreldresamtaler, gjennomføres observasjoner og samtaler med barnet (avhengig av alder).
- Det er jevnlig observasjoner og samtaler i hverdagssituasjoner og -aktiviteter med barna.

Vurdering

Barnehagen utvikles gjennom jevnlig å vurdere det pedagogiske arbeidet. Ved å reflektere over egen praksis er målet å utvikle kvaliteten på tilbudet til beste for barna. Foreldreundersøkelsen og andre kartlegginger er

viktige data for barnehagen i vurderingsarbeidet. Barnehagen har flere metodiske verktøy i vurderingsarbeidet, blant annet brukes pedagogisk analyseverktøy som PA eller SMTTE og ulike metoder for pedagogisk dokumentasjon som for eksempel bilder fra aktiviteter og rutinesituasjoner i hverdagen eller korte praksishistorier. Når barnehagen arbeider med egenvurdering og progresjon kan den pedagogiske dokumentasjonen være et verdifullt utgangspunkt for felles refleksjon og samtaler om arbeidet, som kan danne grunnlag for å utvikle stadig bedre praksis.

Progresjon

Barnehagen skal hver dag legge til rette for at alle barn får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Progresjon i barnehagen handler om at leken og barnehagens innhold skal være i utvikling, slik at alle barna kan møte nye utfordringer som vekker nysgjerrighet, lærelyst og utforskertrang. I barnehagen skal progresjon knyttes til prosesser som lek og opplevelser, og ikke til læringsmål. I vurderingsarbeidet spør vi oss: Hvordan legger vi til rette for progresjon i vår praksis når det gjelder pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø? (Rammeplanen, 2017, s.44)

Plan for arbeidet

I denne årsplanen har vi skissert noen tema og fokusområder innenfor viktige områder i barnehagens tilbud. Med utgangspunkt i disse skal personalet i fellesskap vurdere egen praksis. Dette skal ligge til grunn for videre arbeid, læring og utvikling av et stadig bedre barnehagetilbud.

Slik vil vi jobbe med vurdering og progresjon:

Barnehagen bruker årshjul hvor de ulike oppgaver og ansvar står oppført.

- Foreldre til nye barn har en samtale i løpet av de første ukene barnet går i barnehagen.
- Det er tilbud om foreldresamtale i november og mai, og ellers etter behov og ønske.
- Gjennomføring av barnebarometer i september, januar og april, og ellers etter behov. Målet med denne metoden er at en skal kartlegge hvilken type kontakt ansatte har med det enkelte barn i løpet av en uke.
- I November og mars vil årsplanen evalueres punkt for punkt:
 - Hvordan ligger avdelingen an i forhold til forventninger og krav?
 - Er vi i rute, eller bør noen områder få økt fokus?
- I April tar foreldrerepresentantene i samarbeidsutvalget (SU) en gjennomgang av årsplanen. Medlemmene kommer også med forslag og innspill til årsplanen for kommende år.
- Ansatte evaluerer egen praksis på leder- og avdelingsmøter.
- Ulike arrangement vi har i barnehagen (eks. FN, nissefest, ID, mangfoldsuke, påske osv). evalueres fortløpende.
- Barnehagen gjennomfører Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelse i januar.

